

100	3.846,15
100	2.000,—
100	20.254,96
100	27.624,33
100	160,—
100	25.000,—
100	14.000,—
100	22.868,53
100	19.330,40
1	2.800,—

**JUGOSLAVIJE
BLJANI**

Novice

LJUBLJANA: seja o novonastali problematiki — Včeraj je bila 6. redna seja predsedstva republiškega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije. V prvi točki dnevnega reda so člani predsedstva poslušali poročilo delegacije ZKPOS o obisku tolniške Zveze za rekreacijo in kulturo. Delegacija je zveze je bila namreč v gosteh pri nas lansko jesen. Druga točka je obsegala poročilo o medobinskih posvetovanjih občinskih svetov ZKPO. Ukinitve okrajnih svetov ZKPOS in s tem odprava vmesnih členov med občinskimi in republiškim svetom terja namreč temeljitih razprav in razmišljanj o nadaljnji dejavnosti ter vlogi občinskih svetov na eni strani in republiškega sveta na drugi. V tretji točki dnevnega reda pa so nazadnje razpravljali o rebalansu programa in proračuna Republiškega sveta ZKPOS.

NOVA GORICA: šolska razstava likovnih in ročnih del — V okviru jugoslovanskih pionirskih iger so učenci osnovne šole »Milijka Stručenj« v Novi Gorici pripravili na koncu šolskega leta zanimivo razstavo likovnih in ročnih del, ki so jih naredili med šolskim letom pod vodstvom slikarjev Rudja Perarja in Modesta Murrova. Številni obiskovalci so bili zadovoljni, saj so na razstavljenih delih lahko ugotovili napredek učencev na likovnem področju.

BEograd: sovjetska delegacija na kongresu PEN — Včeraj je priprtovala z letalom v Beograd sovjetska delegacija, ki se bo udeležila blejskega kongresa PEN klubov. Člani delegacije, ki bodo na Bledu v vlogi opazovalcev, so književniki Leonov, Surkov, Suslov, Semper, Sobko, Mačaturjan in Brejtburd. Sovjetski gostje se že od potovanja v Slovenijo.

BEograd: sedmojuljske nagrade — V sekretariatu SR Srbije za kulturo so sporočili imena letošnjih dobitnikov tradicionalne sedmojuljske nagrade za delo in dosežke na področju znanosti in umetnosti. Sedmojuljsko nagrado za leto 1965 s področja znanosti je dobila skupina znanstvenih delavcev inštituta za koruzo v Zemunu, redni član srbske akademije dr. Mihailo Dinčić, redni član iste akademije in redni profesor beograjske univerze dr. Vukob Milošević, profesor in upravnik urološke klinike v Beogradu dr. Sava Petković in redni profesor ekonomske fakultete v Beogradu dr. Nikola Čobeljčić. — Na področju umetnosti so bili nagrajeni arhitekt Aleksandar Derok, gledališki režiser Bojan Stupica, književnik in akademik dr. Miloš Djurić, kipar Ilija Kolarović in skladatelj Ljubica Marić. Nagrajenci bodo dobili plaketo, listino in denarni znesek po milijon dinarjev. Slovenska podelitev nagrad bo 3. julija v poslojpu srbske skupščine.

BEograd: nagrada za film »Klempo« — Na mednarodnem festivalu letalskih filmov v Vichyju v Franciji je dobil film »Klempo« režiserja Nikole Tanhoferja »Srebrno krilo«, in sicer v kategoriji letalskih filmov za mladino. Znano je, da je leta 1963 dobil jugoslovanski film »Tovariši« Zlato krilo.

BEograd: »Angažirana umetnost v Srbiji« — V galeriji Kulturnega centra bo danes odprta razstava slik in kipov pod naslovom »Angažirana umetnost v Srbiji«. Razstavljeno bo 27 olj, akvarelov, risb, grafik in pet kipov. Na razstavi so dela Moše Pijada, Djordja Andrejevića-Kuna, Bore Baruha, Mila Milunovića, Jovana Bijelića, Mice Popovića, Ivana Radovića, Boža Ilića in Sretena Stojanovića.

OHrid: kulturne prireditve — Tradicionalne kulturne prireditve »Ohridsko poletje« se bodo letos začele 1. julija in bodo trajale do 25. avgusta. Na programu imajo 33 koncertov, na katerih bodo med drugimi nastopili tudi Miroslav Cengulović, Borodinov kvartet iz Sovjetske zveze, indijski folklorni ansambel, zvezna pianistka Nikolas Astridi iz Soluna, Smetanov kvartet iz ČSSR, Bachov komorni orkester iz Leipziga in drugi. Slovesen začetek iger je danes pod Samuilovo trdnjavo.

DETAJI S PREDAVANJA — Včeraj se je na filozofski fakulteti v Ljubljani začel »Seminar slovenskega jezika, literature in kulture«, kar bo trajal deset dni. Tema prvega predavanja je bila »Slovenija in njene pokrajine«. Predaval je dr. Svetozar Ilašić. Na sliki: profesor filozofske fakultete Tine Logar, tokrat kot poslušalec. Foto: M. Svabič

Pogled na platno

KRALJICA CHANTECLAIRA: spet odvrtno »dopadljive« film Sarite Montiel — Imeli smo že hude težave s »Prodajalko vjolice: gromovski zagovorniki »temperamentne in krhke, romantične in dostojanstvene, ne srednje, do dna srca ganljive, altruistične, pobožne in nadržane, aristokratske in preproste« Sarite Montiel, tega komercialnega madridskega filmskega zaklada, ki je razen tega lepo počesana in krasnih obrv, da o kostumih in postavi sploh ne govorimo, so se nas lotili skoraj s samokresni, ko smo nekdo »Prodajalko vjolice« in tudi »Mojo poslednji tango« in zvrstili se »Carmen« iz Granade proglasili za varljivo, banalni, melodramski klč ob katerem, žal, Ljubljana tedne in tedne uživa, se solzi in brise solze dramatičnega ganotja vsej svoji kulturni zgodovini navkljub. A kaj moremo: zvestoba poklicu naš naravnost peha v novo »grogzodejstvo«: spet moramo zapisati, »Kraljica Chanteclaira« je odvrtno »dopadljive« španski barvni film iz frankistične madridske proizvodnje, ki lahko samo nizek filmski »okuse« zavede do spoznanja, da je Sarita, ta prekrasna pevka v maminem madridskem kabaretu, v resnici umetnica, saj tako pretresljivo zapoje o bolnici na svojih lepih nogah; in da je to film, ki govori tudi o Mati Hari in o madridski družbi iz njenega časa, o igralnicah San Sebastian in lepoti domovine Baskov, torej »čudovit film«, najlepši pač zato, ker je Sarita v njem tako strašno dobra pevka in tako nesrečna, ker se mladi Bask vrže v valove zaradi nje in bo ona do smrti objokovala svojo edino resnično ljubezen — da o drugih ne govorimo. Od kabareta do baskovskih ljudskih običajev, od ministrskih zapetkov do volunčarskega novinarstva — in če dodamo še vseh 25 kostimov, se v resnici v tem prečudovito sestavljenem in spretno zrežiranim komercialnem nabiralniku nabere toliko lažnih, površnih, ogabnih človeških »vrednot«, da je vse, kar za neznošno »krasica« samo čista ljuba, poza, poza, poza — mamilo za gledalca brez osnovne presoje!

Prodamo

3 ŠIVALNE STROJE

Prednost do nakupa imajo gospodarske organizacije.

Poizvedbe pri OBRTNEM PODJETJU

»MODA« — Ljubljana, SENTVID 95. 5738

Tajništvo Medicinske fakultete

v Ljubljani, Vrazov trg 2

prodaja NA JAVNI DRAŽBI

RABLJEN TRICKEL

na nožni pogon.

Dražnja bo v soboto, 3. 7. 1965 v ekonomatu MF od 8. do 10. ure za družbeni sektor, po tej uri pa za zasebnike.

13232

UGLEDNI GOST IZ GVATEMALE — Med prvimi udeleženci blejskega kongresa PEN klubov je prispel včeraj eden najpomembnejših književnikov Latinske Amerike Miguel Asturias. Na ljubljanski železniški postaji ga je sprejela podpredsednica kongresnega odbora in predsednica Društva slovenskih književnikov Mira Mihelič. Na sliki je tudi tiskovni referent kongresa in novinar »Delas« Bogdan Pogacnik. Foto: S. Busić

Blejski kongres PEN klubov

Miguel Asturias v Ljubljani

»Na vročino sem navajen bolj kot na mraz, zato mi je kar prijetno dano, ko je vroče.« Je ugotovil znani gvatemalski pisatelj Angel Miguel Asturias, eden najpomembnejših avtorjev Latinske Amerike, ko je danes z vlakom prispel v Ljubljano. Poudaril je, da je to še posebej resnično za ljudi v deželah, ki se trpijo lakoto, kajti le-ti prenašajo mraz še težje. Asturias, ki je prispel na kongres PEN klubov na Bled skupno s svojo ženo, je pohvalil lepoto slovenske pokrajine in rekel, da ga s svojo razgibanostjo in marsičem spominja na domače hribe in doline Srednje Amerike, še posebej Gvatemale. »Zato so si verjetno tudi značaji naših ljudi podobni. Sam pišem vselej iz neposrednega okolja. V zadnjem času predvsem o deželah, ki jih izkorsajo ameriške kompanije United Fruit.« Asturias je avtor vrste romanov in pesnitev iz Južne Amerike, v katere je vnesel ne samo tipično južnoameriško tematiko, ampak tudi značilen poetično legendaren izrazni slog. Med njegovimi najbolj znanimi deli omenimo Legende iz Gvate-

Revija slovenskega planinskega filma

V soboto, 3. julija, se obeta zanimivo »planinsko filmsko srečanje«, če je moč tako imenovati posvetovanje, povezano s tekmovalno projekcijo doslej posnetih planinskih amaterskih filmov. Njegov iniciator je propagandna komisija pri Planinskem zvezi Slovenije. Uvodnim besedam in ogledu filmov bodo sledili trije referati in razgovor o aktualnih problemih domačega planinskega filma. Vse to bo v dvorani ELES v Ljubljani, v Hajdrihovi ulici. Pozivani so filmski amaterji, planinci in planinska društva v celoti, da ob tem srečanju pokažejo vse, kar so posneli sami (oziroma kar je bilo doslej posnetega) o naših planinah — na izletih, planinskih turah, za strokovno dokumentacijo. V posvet pride, kajpak, tudi kakšen zapis (spominimo se Hladnikov »Deklice v gorah«, ki je opozorila na režiserjev talent). Filmska dokumentacija bi morala v prihodnje zajeti poleg splošnih turističnih objektov in vsega, kar je v zvezi z njimi, tudi naša planinska območja, objekte in postojanke na njih, morda tudi načrte za gradnje, podoba naših gorskih rekreacijskih centrov itn. Po-klicane filmske hiše so se le delno (kaj malo) lotevale planinske tematike; na razpolago so torej kot močno suha dokumentacija je foto-

Prejeli smo

Izjava Društva slovenskih skladateljev

Slovenski skladatelji že vrsto let pri glasbenih poročevalcih »Delas« opažamo omalovaževanje glasbenih novitet. Krstne izvedbe se v recenziji vedno odpravijo z nekaj besedami brez posebnega poudarka, ki bi ga kot domače novosti v vsakršnem primeru zaslužile prav tako pa pogrešamo tudi pri njih oboje večje strokovno razgledanosti. Že pri poročilu o koncertih Jugoslovanske glasbene tribune, ki je bila lani konec novembra v Opatici, smo zaman iskali poročila o slovenskem deležu na festivalu, čeprav je bil ta izredno velik in gotovo ne najmanj pomemben. Posebej pa je prišlo to omalovaževanje do izraza pri poročilih in kritikah s III. glasbenega bienala v Zagrebu maja meseca letos. Po besedah inozemskih kritikov je zagrebški bienale ena najpomembnejših manifestacij do-dobne glasbe na svetu. Zato si slovenska glasbena produkcija in reprodukcija lahko

Festival otroka

Tisoč in ena želja

OD NASE POROČEVALKE

Sibenik na pragu julija. Morski sinjini se je nekako posloilo odraziti priljivi od tenek svežine. Vse drugje ble-di na vročem soncu, ki pritiska na steno in žge sivno kamnitih zidov, med katerimi se kot posmeh monumentalni ubranosti starega mesteca pisano kosati moderna fasada hotela s strupeno modro oblogo (kaj bi, svojih posebnih pogledov na sodobno ja-dransko obalo urbanisti pač ne razkazujejo samo v Slo-venem Primorju...).

Venec izklesanih obrazov, ki obdaja zunanji zid apside čudovite sibienske katedrale, z uhaljenim prezirnim odvrča svoje okamenle poglede od odra na prostem, čeprav imajo te močnejše stvaritve Jurja Delmatina tako rekoč »najboljše sedeže« v gledališču na slikovitih stariškem trgu, na katerem se vsak večer vrstijo najboljše predstave petega Festivala otroka. In vendar je ta zvišena nepri-zadost stare kipsarske moj-strovine tako zelo blizu da-našnjim poskusom in priza-devanjem sibienske priredit-ve, da je med njima čez vsa vmesna stoletja pravzaprav en sam korak. Korak od skrajne izolacije ozkega kroga izbrancev, ki so takrat zmogli doživeti lepoto in jo znali kreativno posredovati svojemu okolju, do najširše posplošitve te plemenite tež-nje, ki želi spoznanje o le-pem in sposobnost doživlja-nja ter ustvarjalnega pod-oživljanja lepega razviti v člo-veku že na pragu njegovega razvoja v osebnost, v otro-štvo. Ne v enem človeku, ozi-roma otroku, temveč v čim večjem številu, idealno vzeto — v vseh otrokih. Temu zapletenemu, odgovornemu in še zdaj naj ne dokončno opre-deljenemu in razčlenjenemu procesu pravimo pri nas pre-prosto estetska vzgoja. Njej je posvečen sibienski festival.

Festival oziroma vse, kar si pri nas predstavljamo in kar delamo v festivalnem ime-nu, ni prava beseda za sibi-ensko prireditev, ki je veliko bolj notranje intenzivna ka-kor pa zunanje deklarativna. Poznamo, denimo, kar pre-cej festivalov, ki bi dejstvo, da so dosegli petletno konti-nuiteto, praznovali navznoter na primer s slavnostnim ban-ketom, na zunan pa z zvene-čim nastevanjem dosedanjih uspehov. V Sibeniku ni tako.

Na enem prvih študijskih sestankov je festivalski svet zaprosil novozve strokovnja-ke, naj se udeležijo razširje-

Osnovna šola

TONETA ČUFARJA

v Ljubljani

razpisuje delovno mesto

učitelja

telesne vzgoje (moški).

Pogoji: srednja, višja ali visoka šola za telesno vzgojo.

Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta.

Stanovanje ni zagotovlje-no. 5809

ženci festivala nakazali za prihodnje obdobje. Razumi-vo je, da so entuziasti — kaj-ti udeleženci tega festivala so entuziasti, ki se ne ustrašijo nerazumevanja, podcenjeva-nja in dostikrat nemogočih materialnih pogojev —, za-verovali vsak v svoje oči področje, našli tisoč in eno željo kot najbolj nujno. Ne da bi tej vsestranski nujno-sti izpolnjevanja estetsko-vzgojnih načel, sistemov in pogojev kakorkoli oporekali, navedimo ne le kot najbolj zanimivo, temveč tudi kot močno aktualno spodbudo eno samo predlagano temo: »Otrok in radiotelevizija«. Kajti zares bo treba dati na strokovno estetsko, pedagoško in umetniškotkritično re-šeto tudi to, najbolj razšir-jeno, najplavnejše posredo-valno sredstvo, ki se premmo-gokrat ne zaveda svoje ogromne odgovornosti pri oblikovanju estetskih krite-rijev in estetske dojemljivo-sti mladega človeka.

Ob zanimivosti in prizade-tosti strokovnih razpravljaj-je manifestativni del sibi-enke prireditve ostal nekako ob strani. Delno upravičeno, saj se je zvrstilo še nekaj ne-ravno posrečenih in homoge-nih baletnih postavitev, ki so bodisi nalagale mladim izva-jalcem pretežke, neizpolnjive naloge, bodisi so preveč poe-nostavljale zastavljene cilje. Nekatere dosedanje predsta-ve pa so vsajkar vredne vsaj omembe. To je uprizo-ritev mladinske igre »Popr-čke« v izvedbi Zagrebškega pionirskega gledališča, ki je dosegla pravo in edino pa-metno razmerje v zasledi-vlog po zahtevah starostnih stopenj izvajalcev (do te mo-drosti se v Ljubljani nekako ne znamo dokopati) in tako lepo povežala poklicno jedro ansambla s nepoklicnim na-raščajem v zaokroženo ce-loto. Predvsem pa velja do-sedanja pozornost nastopu zagrebške šole za ritmik in ples (poznavači se bodo spomnili njene udeležbe na ljubljanskem baletnem bie-nalu), ki je zvesto sledila geslu letošnjega festivala »Otrok in glasba« in gibanje ter dokazala veliko sistem-tiko v ritmično plesni vzgoji otroka od spodbud za samo-stojno improvizacijo do teh-nične popolnosti in aktivne-ga čustvenega življenja v tu-jo koreografsko zamisel. Nastop je izpolnil še refe-rat voditeljice šole Trude Reich v celoto, ki so ji izre-kli strokovnjaki na festivalu vrsto priznanj.

STANKA GODNČIČ

Ljubljanske poletne prireditve

V KRIŽANKAH V ČETRTEK ZVEČER: »MOČ USODE« Operni ansambel beograjskega Narodnega pozorišta bo za »Borisom Godunovim« drevi predstavil še Verdievo »Moč usode«. Tudi tokrat je, seveda, zasedba premierska, glavni vlogi bosta pela Milka Stojanović in Stanoje Janković. Na naši sliki je prizor s predstave.

medu najmlajdima, postoji grupa koda je dosti vanguarda (citirajo po Bilenju glas-benega bienala št. 8/16).

Glede na navedena dejstva se Društvo slovenskih sklada-teljev popolnoma upraviče-no sprašuje, zakaj je »Delos« poslalo svojega sodelavca v Zagreb. Za obveščeno svojih bralcev bi bilo vsekakor boljše, da ponatise kritike iz drugih jugoslovanskih dne-vnikov, ki so enakovredno ob-ravnavali slovenske sodelav-ce na bienalu.

DRUSTVO SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Kritikov odgovor

Kot pisec poročil, o katerih v prvi vrsti govorim, izjava Društva slovenskih sklada-teljev, bi rad tej dodal še ne-kaj besed. Predvsem se ob iz-javi zastavlja vprašanje, od-koj se DSS indentificira s skupino »Pro musica vivat«, ki jo tvori le razmeroma majhen del članov DSS. Na prvi pogled je namreč jasno, da so bile vse »krivice«, ki jih navaja izjava, prizadeja-ne članom skupine »Pro mu-sica vivat«. Se bolj potrjuje to dejstvo, da izjava vključu-je tudi ansambel »S. Osterca« in harfistko Pavlo Petriceno, ki sta integralni deli skupi-ne »Pro musica vivat«, a DSS pa nimata nobene zveze. Naj-bolj čudno pa je dejstvo, da se DSS zavzema ravnó za-tisto skupino, ki med vsemi člani in stilnimi orientacija-mi, vključenimi v DSS, tudi v »Delus« in v skladu s svojo aktivnostjo — uživa nemara največjo pozornost.

Pa četudi imamo gotovo iz-javo za mnenje celotnega članstva DSS, moram zase

Zapisek iz Tržica

„Zakaj delavski univerzi toliko denarja?“

Tako je spraševal nekaj odbornikov na eni izmed sej skupščine občine Tržica in iz-ražalo domnevo, da bi bilo njeno dotacijo mogoče še znižati.

»Prav je, da vedo, za kaj kamenijo denare, pravi upra-vilnica Marija Paganelli. »Toda hudo nam je, ker so nas kri-tizirali prav tisti, ki se neko-li niso zanimali za naše delo in ki očito niso poznavali zahtevah družbe do ustanov za izobraževanje odraslih. Razvoj tržiške delavske uni-verze je vedno spremljal najširše razumevanje občins-ke skupščine, družbeno-po-litičnih organizacij in delov-nih skupnosti. Le nekateri posamezniki nam ne dajo miru. Kot kaže, se še niso dokopali do spoznanja, da za pošteno pismenost v današ-njem času ni dovolj obvez-no osnovno šolanje in da je predvsem od našega znanja in kulturnih vrednot odvisen tudi naš napredek.«

Delavska univerza velja za eno izmed najboljših v naši republiki. Tržica si je pri-do-bila z največjim prizade-vanji kolektiva, ki se je v njej občini srečeval še s številnimi dodatnimi težava-mi. Pripravljenih akcij v tr-žiški občini skorajda ni mo-gloče naštevati; vse do letos je bila navezana predvsem na sodelavce od drugod. Dotaci-je so kar se da skromne. Pravkar zaključuje četrtle-to svojega delovanja. V tej sezoni se je v njenih šolah in seminarjih izobraževal vsak deseti občan tržiške komun-e. Na predavanjih, filmskih predstavah s komentarji in predvajenjih kinotečnih filmov pa je bilo okoli 10 tisoč ljudi, kar je toliko, kot da bi se jih udeležili vsi ob-čani.

Med drugim je delavska univerza Tržice pripravila I. in II. tečaj osnovne šole, ekonomsko šolo, oddelek srednje tehnične za strojno in elektro stroko, dopisno šo-lo za lesno stroko, šolo za čevljarje, vrsto šol za dane delavskih svetov in upravnih odborov, šole za bodoče upravitelje, šole za starše, šo-je za življenje, jezikovne te-čajne, gospodinske in šiviljs-ke tečajne ter podobno. Ra-zen tega je organizirala okoli 60 komentarnih filmskih predstav, 30 poljudnih pre-davanj in 4 razstave. Za izo-brazevalno delo je morala pritegniti 72 zunanjih sode-lavcev.

M. S.

